

Çocuk İstismarı Sonrası İntihar Girişime

THE SUICIDE ATTEMPT: CAUSED BY CHILD ABUSE

Gürol YENDUR*, Gül SERDARÜĞLU**, Resmîye ORAL***, Şükriye YAVUZ****, Tülay KAVAKLI**

* Dr.Behçet Uz Çocuk Hastanesi, Acil Servis Şef Vekili.

** Dr.Behçet Uz Çocuk Hastanesi, Acil Servis Başasistanı.

*** Ür.Behçet Uz Çocuk Hastanesi, Şal* Yardımcısı,

****Dr.Behçet Uz Çocuk Hastanesi, Psikiyatri Uzmanı. İZMİR

Özet

Çitilik isismim vftı çocuğa külü davranış, gelişmiş ülkelere önemli kür surun olarak kabul edilen ve son yıllarda hekimlerin duyarlılıkla üzeninle durduğu bir konudur. Aşırı ilozüü do-, içerek *«."/>«| :pnşüü:üde bulunan 12 vasimin kız oklunun rüüü fizik bakısı sırasında darp izlen saplanarak övl-ü derinleştirildiğinde: olgunun baba tarafından yoğun ve yineleyen fiziksel ve psikolojik istismara, anne tarafından da psikolojik ihmale uğruullgl Saptandı, tapılan psikiyatri konsültasyonu ile olguda, aüksivelenüü motor ve otonom belirlileri görüldü. Aile tedavisi planlandı. Sosyal fsizmeller Bölge Müdürlüğü ile bildirilerek sosyal destek program sağlandı. Çorakluk çağı intihar girişimlet imle önemli rolü olan çih'ük istismarının araştırılması gerekliliğini vurgulamak amacıyla olgumuz sunuldu.

Analılar Kelimeler: İntihar. Çocuk İstismarı

T Kim Pediatrı 109.X. 7:10ü-102

Dünya Sağlık Örgütü çocuğun varlığını, fiziksel ve psikolojik gelişimini olumsuz etkileyen; yetişkin, toplum ya da devlet tarafından yapılan tüm davranışları çocuğa külü davranış veya çocuk istismarı olarak tanımlar (1,2). 196'0'larda yapılan ilk tanımlamalar fiziksel istismar ile ilgili iken, 1970'lerde cinsel istismarın farkına varılmış, 1980'lerde ise duygusal istismarın ikisi kadar önemli olduğu anlaşılmıştır.

Geliş Tarihi: 25.10.1'M?

Yazısına Adresi: Dr (itil SLK DAROĞLU

Çağlar cd.56/5 35410

Gaziemir İZMİR

Hu yalıına \Xlf Tl RK Petliarı Kongresi, istanbul. 29 Kvlül- i kikim '9971le poster olarak sunulmuştur.

Summary

A twelve years old girl was referred to the pediatric emergency care unit because of suicide attempt. When we examined her story carefully, we noticed that she had been abused physically and psychologically by her father for a long time. She and her family have been consulted by a psychiatrist since then, we also contacted with the Department of Social Service Registry for social support. We reported this case, because having been abused has a significant association with suicide attempts, so the pediatricians must search the history of suicide cases very carefully and be aware of this condition

Key Words: Suicide. Child Abuse

T Klin J Pedum 1998. 7:100-102

Yetişkinin cezalandırma, ölke boşaltma veya isteğini yaptırma amacı ile çocuğun vücudunda iz bırakacak şekilde şiddet uygulaması fiziksel istismardır (3). Duygusal istismar ise çocuğun iç görüşü veya duygusal bütünlüğünü bozan her tür kronik eylem veya eylemsizliktir. Cinsel veya kronik fiziksel istismar, kaçınılmaz şekilde duygusal istismara yol açar (4).

Çocukluk çağı intihar girişimi nedenleri arasında fiziksel ve cinsel istismar belirgin yer tutmaktadır (5). 1950-1993 yılları arasında 15 yaş allı çocuk ölüm nedenleri arasında intihar sıklığı 4 kat artmıştır. 1994 yılında 5-14 yaş arası ölüm nedenleri arasında intihar 6.sıradadır (6). İntihar girişiminde bulunması nedeniyle hastaneye getirilen ve rastlantısal olarak vücudunda eski ekimozlar, sırtta kemere ait dövülme izleri saptanarak sürekli aile içi

fiziksel istismara maruz kaldığı öğrenilen olgu konunun toplumumuz için önemi nedeniyle sunulmuştur.

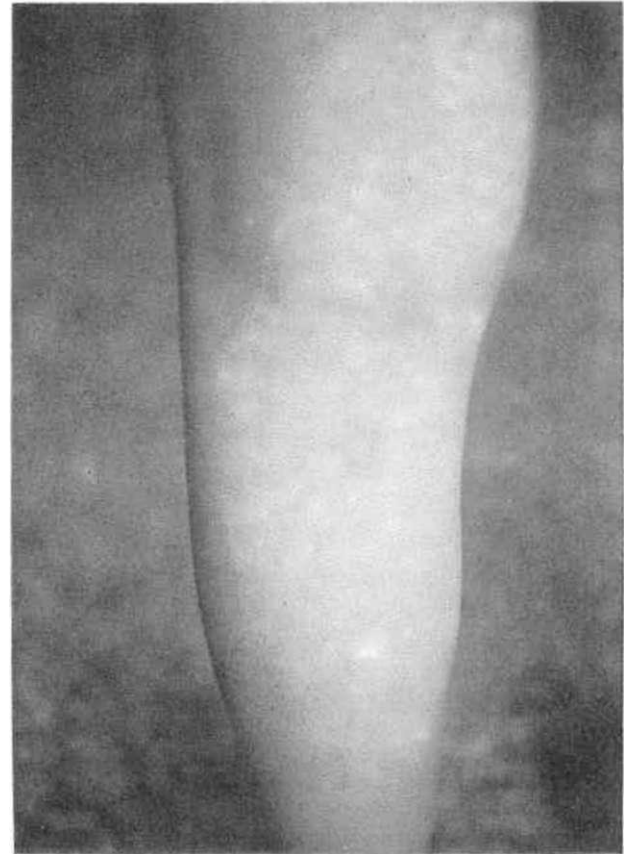
Olgu

ün iki yaşında kız çocuk, intihar amacıyla aşırı dozda ilaç içmesi nedeniyle başvuruya yatırıldı. Özgeçmişinde, ailenin ikinci çocuğu olan hastamızın daha öncede intihar girişimlerinde bulunduğu, fakat hastaneye başvurmak zorunda kalmadığı öğrenildi. Soygeçmişinde anne babanın öğretmen olduğu, ailede önemli ruhsal ve fiziksel hastalık olmadığı öğrenildi. Fizik bakıda bilinç açık, koopere idi. Sırtta her biri yaklaşık 15 cm uzunluğunda, 1 em eninde çok sayıda hemorajik izler, bacaklarında, tibia ön yüzde, diz arkalarında çapı 3 em ile 6 cm arasında değişen boyutlarda ekimozlar saptandı (Şekil 1,2). Diğer sistem bakılan olağandı. Hastaya ilaç entoksikasyonu nedeniyle mide lavajı yapıp, aktif karbon uygulandı. Laboratuvar incelemelerinde özellik saptanmadı. Anamnezin derinleştirilmesi ile ailenin ve olgunun çelişkili ifadeler verdiği görüldü. Anne izler hakkında soru sorulduğunda yanıtlarım sürekli değiştiriyordu. Olgu da yalnız iken vücudundaki izlerin babasının kemerle dövmesi sonucu oluştuğunu söylüyor, annesi ile birlikte iken ifadesini değiştiriyordu. Babasının kendisini ilk kez dövdüğünü, bacaklarındaki ekimozlar içinse çok sık düştüğünü belirtiyordu

Psikiyatri konsültasyonunda; anksiyöz duygulanım, anksiyetenin motor ve otonom belirtileri, yoğun ölüm düşüncesi, uyku bozuklukları ve baba ile ilgili yoğun sorunlar saptandı. Olgunun babası tarafından sürekli aşağılandığı, alman öyküye göre baba tarafından 5 yaşından bu yana haftada iki üç kez, baba her sinirlendiğinde dövdüğü .sürekli aile içi fiziksel ve psikolojik istismara maruz kaldığı öğrenildi. Bu örseleme sürecinde annenin de seyirci kalarak ve bu uygulamaları doğal bularak psikolojik ihmal şeklinde olaya katkıda bulunduğu anlaşıldı. Babanın da çocukluğu süresince ailesi tarafından sürekli dövdüğü öğrenildi. Bozuk aile içi dinamiği ve yaşamakta olduğu şiddet ortamı nedeniyle intihar girişimini yineleme riski yüksek bulundu. Psikiyatrik tedavisinin, hastaneye yatırılarak devamı ve aile tedavisi planlandı. Olgu İzmir Sosyal Hizmetler Bölge Müdürlüğüne bildirildi.

Şekil 1. Olgumuzun sırtında saptanan, kemer ile dövülmeye bağlı izler.

Şekil 2. Olgumuzda diz arkasında görülen ekimozlar

Tartışma

Olgumuz sık görülen intihar olgularından biri olarak Acil Servise getirilmiş, ancak uygun yaklaşımlarla altta yatan ve olguda yineleyen intibai

girişimlerine neden olan çocuk istismarı ortaya çıkarılmıştır. Pek çok yayında vurgulandığı ve birçok hastalık için de geçerli olduğu gibi çocuk istismarı tanısına varmak yüksek kuşku düzeyi gerektirir (1,7). Olgumuzda da kuşku nedenleri; intihar olayı ile uyumsuz darp izleri, olgunun tek başına iken darp izlerinin nedenini açıklayıp ebeveyn yanında inkarı, annenin darp izlerinin nedenini tartışmaktan sürekli kaçınması, olgunun bacaklarındaki ekimozların yaşıyla uyumsuz olmasıdır. Olgumuz 12 yaşında fizik gelişimi normal olan; sürekli düşmesi beklenmeyen bir çocuktur. Bacaklarındaki ekimozların çok sayıda ve renkleri nedeni ile değişik zamanlarda meydana gelmiş olması, en önemlisi düşme ile uyumsuz şekilde bacak arka yüzünde ve diz arkasında da görülmesi çocuğun verdiği öykünün tersine sürekli kötü muamele gördüğünü düşündürdü. Fizik bakı, öykü ve psikiyatri konsültasyonu sonucu cinsel istismarın olmadığı saptandı.

Çocuk istismarı sonucu ölüm, kalıcı fizik hasarlar, eriteni, ekimoz, yanık, kırık, intrakranial yaralanma, abdominal veya intratorasik organ yaralanması, kalıcı nörolojik hasar ve mental defisit, psikolojik hasar, eğitim başarısızlığı, suça ve fuhuşa eğilim görülebilir (8). Olgumuzda uzun yıllar süren istismar nedeni ile psikolojik hasar oluşmuştur. Evde kalmayı istememe, yoğun ölüm düşüncesi ve intihar girişimleri gözlenmiştir. İstismar sonucu oluşan psikolojik hasarda çocuğun öz benlik saygısı azalarak kendine zarar verme başlar, sosyal ilişkiler bozulur (8). Bu çocuklar, ailelerinden öğrendikleri ilişki biçimlerini kendi çocukları üzerine uygulayarak istismarcı haline gelirler. Olgumuzun ailesinde 16 yaşında olan büyük ağabeyin de, babadan görerek kız kardeşim dövdüğü ortaya çıkarılmıştır.

Çocuk istismarı risk faktörleri arasında düşük eğitim düzeyi, anne ve babada ruhsal sorun, şiddetli geçimsizlik, aile içi şiddet, düşük sosyoekonomik düzey, anne babada alkol kullanımı, işsizlik ve parçalanmış aile sayılabilir (2,8). Olgumuzda bu risk faktörlerinin en önemlilerinden biri olan aile içi şiddet vardı. Babanın da çocukluğunda ebeveynleri tarafından sürekli dövüldüğü, aile ortamının bozuk olduğu, şu anda da ailesini örnek aldığı gözlemlendi. Psikiyatri konsültasyonları sonucu anne baba geçiminin de kötü olduğu öğrenildi.

Çocukluk çağında intihar son yıllarda giderek artmaktadır. İntihar girişimlerinin nedenleri arasında çocuk istismarı önemli yer tutmaktadır. 1993'de yapılan bir çalışmada intihar girişiminde bulunan 117 adolesan olgu incelenmiş, fiziksel ve cinsel istismar ile intihar girişimleri arasında belirgin birlik-telik saptanmıştır (5). Bu olguların yineleyen intihar girişimleri olduğu bildirilmiştir. Olgumuzda da yoğun ölüm düşüncesi ve daha önce belirtilen iki intihar girişimi vardı.

Çocuk istismarı sonucu çocuğun intihar girişimi, psikolojik olarak hasta erişkinlerin nasıl sınırsız şiddet ve yıkım uygulayabileceklerini göstermektedir. Ülkemizde yapılan araştırmalar, çocukların %13.9 ile %87 arasında değişen oranlarda fiziksel istismarla karşılaştığını göstermektedir (9). Sekiz ilimizde toplam 16100 çocukta yapılan bir çalışmada fiziksel istismar sıklığı kızlarda %34.6. erkeklerde %32.5 olarak bildirilmektedir (10). Dünyada ve ülkemizde önemli bir sağlık sorunu olan çocuk istismarının çocukluk çağı intihar girişimlerine neden olabileceği her zaman akılda tutulmalı, intihar girişimi ile başvuran olgularda ayrıntılı öykü, fizik inceleme ve psikiyatri konsültasyonları ile intihar nedeni araştırılmalıdır. Tanı konan olgularda da mutlaka ebeveynin psikoterapi görmesini sağlamalı ve olayı Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne bildirmeliyiz.

KAYNAKLAR

1. Polat O. Çocuk istismarı. İstanbul Barosu Dergisi 1905; 69(4-6):267-84.
2. Oral R. Çocuk istismarı. Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi 1993; 2(12):419-20.
3. Vandeven AM, Newberger EH. Child abuse. Anıny Rev Public Health 1994; 15:367-37.
4. Kozcu Ş. Duygusal istismar ve genel ruh sağlığı ilişkisini inceleyen bir araştırma. Psikoloji Dergisi 1987; 5:1-20.
5. Shaunesy K, Cohen JL, Plummer B, Bermani A. Suicidally in hospitalized adolescents: relationship to prior abuse. Am J Orthopsychiatry 1993; 63(1): 113-9.
6. Anonymous. Rates of homicide, suicide, and fire-arm related death among children 26 industrialized countries. MMWR Morb Mortal Wkly Rep 1997; 37(6): 101-5.
7. Alexander RC. Education of the physician in child abuse. Fed Clin North Am 1990; 37(4):971-86.
8. Zciller B. Physical and psychological abused and delinquent adolescents. Child Abuse Negl 1982; 6(2):207-10.
9. Egemen A, Yenigün A, Arcasoy E. Ağır bir fiziksel istismar olgusu sorunun boyutlarının göstergesi. Dirim 1994; 1:210-2.
10. Bllir Ş, Arcasoy M, Baykaç N. 4-12 yaşlan arasında 16100 çocukta örselenme durumları ile ilgili bir inceleme. Çocuk Gelişim ve Eğitim Dergisi 1986; 1:7-14.